

Skauting v Trenčianskej Teplej

Jednou z významných organizácií v našej obci a svojou bohatou históriou je skauting. Na Slovensku sa v dobe dvadsiatich a tridsiatich rokoch 20 storočia, delil na niekoľko organizácií v jednotlivých spoločenských zariadeniach. V Trenčianskej Teplej skauting vznikol v roku 1922, bol to židovský skauting Hašomer Hacair, tak ako je to zdokumentované v kronike 52.klubu Old.skautov z Trenčína. Tam sa uvádza aj registrácia 9 členov židovského chlapčenského oddielu z Trenčianskej Teplej. Registrácia je z marca roku 1923. Zanikol v roku 1939 pod vplyvom politickej situácie.

Zväzový skauting bol na Slovensku založený ako I. skautská organizácia na Slovensku a to 24.4.1919. V Trenčianskej Teplej vzniká v roku 1932 zväzový skauting – Junák. Bola to skupina chlapcov junákov, ktorú viedli Karol Rypár a Gusto Smolek. Skaut Vlado Chmelár - Šaman, ktorý už ako 10 ročný bol radcom družiny víťat. Táto skupina skautov mala okolo 20 členov. Akosi sa im v spolupráci z okolitými oddielmi nedarilo. Povaha obce bola taká, že im viac hovoril Slovenský katolícky skauting. No napriek tomu sa 24.-25.8.1935 skauti z Trenč. Teplej zúčastnili slávnostného stretnutia moravských a slovenských skautov na Javorníkoch. Pracovalo a fungovalo sa až do vojny. Potom sa stali súčasťou HM spolu s SKS. Na fotografii je brat Vlado Chmelár prvý z prava aj zo skupinou Teplanských skautov počas fungovania v HM.

Slovenský katolícky skauting /SKS/ Pokiaľ ide o SKS – Trenč. Teplá, prvá správa o existencii je zdokumentovaná až z 1. 2. 1936, kedy bola v Trenčíne porada činovníkov SKS, na ktorej sa zúčastnili aj zástupcovia SKS z Trenč. Teplej. Do 1. 1. 1938 bol župným vodcom SKS Jozef Ďuriš, učiteľ z Orechového. V župnom vedení SKS mal dvoch zástupcov: Jána Harantu a Justína Vršanského, ktorí boli súčasne duchovnými vodcami oddielov SKS v Orechovom, Trenč. Teplej a Trenč. Tepliciach. V Trenčíne 19. 12. 1937 bol v kostole sestričiek (De Notr Dame) sľub trenčianskych skautov SKS. Na tejto slávnosti sa zúčastnili aj zástupcovia SKS z Trenč. Teplej, Teplic a Orechového. Skautský oddiel sa rozšíril na 26 členiek. K radostným a náplňou bohatým zážitkom oddielu, bolo stanovanie -táborenie, športové akcie, divadlo a najmä stráž pri Božom hrobe i účasť v sprievode Božieho Tela. Taktiež dubnické púte či spoločné omše.

Spoločná fotografia Slov .katolíckych skautiek v Tr. Teplej r.1937

Zľava: 1.rad – Irma Babčanová - Ševcechová, Kotteková- Farkašovská

2.rad – Hromádková, Kundová- Vysloužilová, Šusteková-Šipošová, Kačerovská- Vavrová,
Šnórerová, Hošťáková- Kochová

3.rad- Karabcová, Masárová, Javorková- Hromádková, Zavadilová- Šiveňová,
Homolová- Reháková

4.rad – Kotesová, Hlucháňová, Oľga Hlucháňová, Tatranská - Krížková, Lorencová – Kuštárová

5.rad – Viola Properová, Oľga Gazdíková, - Dobiašová, Nováková

Sidónia, vdp-Ján Haranta, Jurigová, Tóthová Hilda, Vajnerová – Lukáčová

Po oslobodení sa v Trenčianskej Teplej znova obnovil skauting. Teraz už pod novým názvom Slovenský Junák, podľa tradícií ZJS -RČS. V roku 1945 sa založil zbor , ktorý sa postupne rozrastal. Vedenia zboru sa ujal Vlado Chmelár - Šaman ako jeden zo skúsených radcov a vodcov, pred vojnou. Dievčatá sa taktiež sformovali a vzniká dievčenský oddiel, ktorý viedla sestra Mária Kotteková – Farkašovská./skautka SKS/ Bola vynikajúcou vodkyňou a pod jej vedením vznikli aj ďalšie dva dievčenské oddiely. Taktiež v miestnej časti Dobrá vzniká skauting pod vedením b.Huňu. V roku 1948 bolo registrovaných 198 skautov a skautiek. Skautovalo sa vo veľkom. Hneď po založení zboru teplaia absolvovali putovný tábor po Moravskom kráse, spolupracovali zo Žilinou, Pov.Bystricou, no najmä z Trenčínom. V roku 1947 veľký tábor Beluša viac ako 60 členov zboru. Zbor pokračoval vo svojej pestrej činnosti a bol rešpektovaný obecným zastupiteľstvom, pre ochotu pomáhať všade , kde ich požiadali. V tomto období bol kňazom v teplej vdp. R.Smieško, ktorý bol členom obecnej rady, pomáhal skautom, bol ich sympatizantom. Keď sa napr. na obecnej rade prejednávalo, kto bude robiť výsadbu stromčekov, ozval sa pán farár a s úsmevom povedal „Veď máme skautov , oni zasadia“. V Trenčianskej Teplej mali skauti svoje klubovne v Sokolovni. Na toto si veľmi dobre spomínal b. Jozef Čierny, ktorý zažil aj likvidáciu skautingu na začiatku roka 1949.

Obnovenie skautingu nastalo až v roku 1990 sestrou Irmou Babčanovou-Ševcechovou /na fotografii/ jednou z vodkýň z obdobia /SKS/. Bolo to 14.9.1990 prvým stretnutím priaznivcov skautingu. Rok 1991 účasť nových vodcov na Lesnej škole v Bytči. Za Trenčiansku Teplú to boli Stanislav Vyhliďal, Michal Tomko a Daniel Bartal. Boli to úspešné začiatky . V roku 1992-1994 vzniká zbor s počtom členov 35 z Tr.Teplej, Tr.Teplíc a Opatovej n/Váhom. Prvú zborovú tábor 1992 Krásny Dub – Horná Súča. Tento rok bo veľkým povzbudením oddielu ,čom svedčia aj nové kontakty s Moravskými skautmi a to zo Štítnej nad Vlári, kde sa zúčastňujeme na súťažiach „Junácka Štítňa“ aj ďalšie dva roky. Tu spoznávame brata Vlada Janečku – Bobra, s ktorým sme v kontakte až do dnes./ vodca skautingu v Hornom Srní a v Nemšovej/ Na týchto súťažiach sme si preverovali prácu a učenie z klubovne. Roku 1993 začíname vydávať časopis Bobřík, ale vyšli iba 3 čísla. Tábor sa neuskutočnil, ale mali sme rôzne výlety či do okolia alebo výlet na Malú Fatru – Vrátna Dolina. Vianočný večierok sme uskutočnili prvý krát na fare. Po úspešných rokoch nastáva obdobie krízy a niektorí starší odchádzajú do trampu. V roku 1995 sa stáva vodca oddielu Stanislav Vyhliďal . Pracovali sme menej

ale dobre. V tejto dobe zaniká zbor a aj spolupráca s Trenčínom. Náš oddiel pokračuje samostatne či už na zimnom výlete v Opatovej – chata Janka, zberanie odpadkov v lese alebo účasť skautov v lete 1997 na tábore „Hučících vód“ na Gilianke, kde sa stanovalo s Dubnicou a Moravou. Po tábore nastal menší oddych od skautovania. Zabezpečovalo sa iba Betlehemske svetlo, ktoré už od roku 1992 rozdávame v obci až po súčasnosť. Uskutočňovali sa iba niektoré dobre zabehnuté aktivity. Oddiel sa znovu začína formovať a v roku 2000 prichádzajú do oddielu noví vodcovia. Jedným z nich je aj brat Jaroslav Loebel z Trenčína ako trenčiansky vodca zboru. Ďalší členovia oddielu Ján Frydecký, Pavol Kovaľčík, Igor Hošták a Antónia Hoštáková. Spoločnou prácou sa oddiel rozrástol na viac ako 30 členov. V roku 2002 organizujeme v Podhradišti tábor s oddielom zo Slatinky n/Beb. Organizujú sa chaty, puťáky a rôzne iné skautské aktivity. V tomto roku je spoločné stretnutie žijúcich skautov a skautiek z obdobia pred a po skončení vojny. Bola to veľká dvojdňová akcia aj za účasti skautov z iných okolitých zborov. V tomto roku sa začína spolupráca s nadáciou „Liga proti rakovine“ a pretrváva do dnes. Prichádza rok 2004 a sním nové výzvy pre oddiel. 32.zbor a 1.oddiel Trenč.Teplá organizuje II. ročník Svojsíkovoho závodu v Podhradišti. Naša hliadka v zložení J.Nemec, A.Hlásnik, R.Siekel, M.Zúber skončila na prvom mieste a postúpila na oblastné kolo do Trenčína na Brezinu. V júli sa 6 členov oddielu zúčastnilo 7.stredoeurópskeho stretnutia /Jamboree / v Tatranskej Lomnici. Zúčastnili sa ho A.Hlásnik, R.Siekel, J.Nemec, E.Daňo, I.Hošťák ml., M. Berdák a vedúci skupiny I.Hošťák. Putovný tábor sa absolvoval v auguste 2004 po Malej Fatre. Oddiel si organizoval naďalej svoje zabehnuté aktivity. V júni 2005 v areáli základnej školy oddiel pripravil prezentačné – športové podujatie. Vybudoval sa skautský tábor, prezentačný stánok zo skautskou tematikou pripravili sa hry a súťaže. Cieľom bolo deťom zo ZŠ a MŠ ukázať našu činnosť a získať nových členov do oddielu. Čiastočne sa nám to aj podarilo a v septembri sa nám prihlásilo 16 detí. V lete v auguste pokračujeme z putovaním po Slovensku do Slovenského raja. Prichádza október a sním aj skautský snem v Nitre. Tu sa začína nová história oddielu. Po sneme a dlhom zvažovaní sa na zakladajúcej schôdzi 28.10.2005 zvolila zborovú radu. Stanislav Vyhliadal je zvolený za zborového vodcu. Dostali sme názov 31.zbor. Bola to radosť, ktorá nás o tri dni neskôr zastihla smútkom. Dňa 31.10.2005 zomrela vo veku 83 rokov naša zakladajúca skautka sestra Mária Ševcechová – Irma. Bola to pre nás veľká strata. Na jej počesť sme pomenovali aj náš zbor. Ako nový zbor sme museli naštartovať vzdelávanie našich činovníkov ale aj radcov. Po dohode s Diecéznou charitou Nitra získavame klubovňu na ulici Krížová v Charitatívnom sociálnom centre. Dnes je to už skautský dom centrum oddielov. Keďže priestory starej klubovne už boli pre nás nepostačujúce. Po úspešnom nábore registrujeme začiatkom roka 2006, 53 členov nového zboru. V tomto roku organizujeme spoločný tábor s oddielom zo Slatiny n/B. v Kubrici. Zúčastňujeme sa ďalšieho stredoeurópskeho stretnutia Jamboree v Brne. Vypracoval sa projekt na nové oplotenie MŠ a za spolupráce s Minist.školsťva a OÚ sa upravilo okolie a natiahlo sa skoro 140 m pletiva. O rok neskôr sa pripravil tábor v Omšeni a tu sa začína spolupráca s jazdeckým oddielom Žihlavník. A tak 6.12.2007 organizujeme prvý krát Víťanie Mikuláša v obci. Akciu Mikuláš organizujeme odvtedy každý rok. Po Vianočnom večierku a hodnotení roka nás potešila informácia, že sa k nášmu zboru pripája aj oddiel zo Slatiny n/B. Bola to iba 9 členná skupina dievčat. Nášmu zboru to prinieslo časť táborového materiálu. Po prvý krát pre potreby zboru organizujeme Zborový radcovský kurz. Kurzu sa zúčastnilo 20 účastníkov nielen z Tr.Teplej ale aj z N.Dubnice, Trenčína a Slatiny nad Bebravou. Dva naše oddiely získali ocenenie Kvalitný oddiel za rok 2006, ktoré si prevzali v Banskej Štiavnici začiatkom roka 2007. Bol to 2.oddiel skautov a 4. oddiel roverov. Na toto ocenenie sme hrdý. V tomto roku 2007 skauti na celom svete slávil svoju storočnicu od založenia skautingu. Aj zbor sa pridal a zorganizoval v areáli ZŠ, oslavy 100 rokov skautingu.

Na slávnosť sviatku sv.Juraja prišla dlho očakávaná chvíľa svätenia novej zborovej vlajky. Skautská omša sa konala 25.4.2008. Vtedajší p.farár M.Hriadel dôstojne pripravil našu slávnosť a povzbudil nás k ďalšej náročnej práci a poďakoval nám za našu činnosť. V lete odchádza dvadsať členov zboru do Poľska na stredoeurópske Jamboree v Chorzove. Tu sa spoznávame so skautkami z Třebíča a Uherského Hradišťa. Počas tohto roka sa rozbieha skauting v Omšeni. Naša práca nebola márna , lebo začiatkom

roka 2009 vzniká a registruje sa 1.oddiel Omšenie v počte 28. Vyškoliť sa nový vodcovia a radcovia. Oddiel sa zúčastňoval našich zborových aktivít , aby naplno spoznal a zažil činnosť skautingu. Rozbehla sa dobrá medzi oddielová spolupráca a taktiež aj spolupráca a podpora s Obecným úradom a ZŠ v Omšeni. Organizuje sa prvý spoločný tábor na Vlára a autobusový zájazd do ZOO Lešná. Dievčenské oddiely napiekli spoločne 450 perníkov na Mikuláša . V roku 2010 získavame do užívania od Slovenskej katolíckej charity dom pre svoju činnosť. Rozbiehame spoluprácu so Špeciálnou základnou školou. Bol to projekt b. Jakuba Milku s názvom „Otvor srdce podaj ruku“. V Omšeni sa uskutočnila dňa 12.6.2010 prezentácia skautingu. V lete sa znovu koná Letný skautský tábor , už druhý krát po sebe na Vlára. Zúčastnilo sa ho 54 táborníkov. Jeseň bola plná aktivít. Už 18.9. podniká 1.oddiel skautov výlet na Mojšín, spoznať prácu jaskyniarov. Keďže na tento rok pripadlo aj 20. výročie obnovenia skautingu , konalo sa 2.10.2010 slávnostné otvorenie výstavy pri tejto príležitosti. Koncom roka odchádza vedenie zboru do Kouřima ČR , aby rozbehol novú spoluprácu s týmto strediskom. Jednalo sa o výmenu skúseností medzi českými a slovenskými skautmi. Na sviatok sv.Juraja sa konali skautské sľuby na Čertovej skale v Podhradišti. Dňa 11.6.2011 sa členovia zboru vybrali na celodennú exkurziu do skautského múzea v Ružomberku. Cieľom bola medzinárodná výstava , zameraná na skautský sľub. My sme tam prezentovali svoje fotografie zo zborového archívu. Výstava putovala do Maďarska, Poľska a Českej rep. Tento rok sa koná tábor v ČR Vlašim - Hrádek a bol spojený s návštevou Prahy a mesta Kouřim. Taktiež sa pokračovalo v nových aktivitách a to Zvedavka obecná a Deň svetlonosov. Koncom roka teplanský skauti rozniesli vlakom po Slovensku Betlehenské svetlo. Historickým rokom skautingu v Trenčianskej Teplej je rok 2012. Okrem zabehnutých aktivít a tábora ktorí sa konal na Mojšine žije 31.zbor slávu. Pri príležitosti 90.výročia prvej písomnej zmienky o skautingu v obci sa konali oslavy za účasti hostí nielen zo Slovenska ale aj z ČR. Bohatý program na fut.ihrisku a taktiež výstava v požiarnej zbrojnici, vyvrcholila spoločenskou zábavou. K tomuto výročiu sa vydala aj knižka o skautingu v Trenčianskej Teplej. Koncom roka začíname s výrobou vlastných stanových podsád a kupujeme elektrocentrálu pre potreby na tábor. V roku 2013 organizujeme chaty , školenia, kurzy a hlavne medzinárodný tábor z ČR na Vlára. Tábor sa zúčastnilo spolu 82 účastníkov. Registrujeme 110 členov zboru z Tr.Teplej, Omšenia a zo Slatiny nad Bebravou. Spolupracujeme so spoločenskými organizáciami , obecnými úradmi a základnými školami v jednotlivých obciach. Taktiež s farskými úradmi. Sme nezisková organizácia, ktorá je podporovaná Ministerstvom školstva , obecným úradom a prispievateľmi 2%. Máme svoj výchovný program zameraný na všestranný rozvoj osobnosti. Súčasťou zboru je od roku 2011 aj skautský mažoretkový súbor Liedis. Majú veľmi dobré výsledky a reprezentujú nielen skauting ale aj obec na rôznych podujatiach a súťažiach.

Stanislav Vyhlídal – vodca zboru

